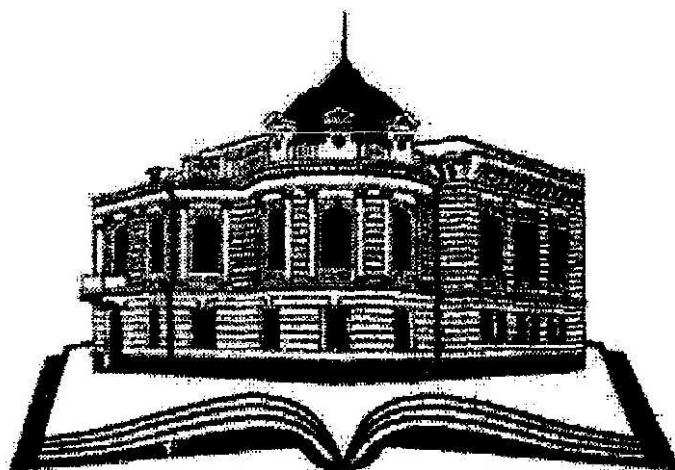

**НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
БІБЛІОТЕКА ДВНЗ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА МЕДИЧНА
БІБЛІОТЕКА**

**СЕКЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНСЬКОЇ
БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ**

**«Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації
історико-культурної національної пам'яті»**

**МАТЕРІАЛИ
XVI Міжнародної науково-практичної конференції
18-19 травня 2017 року**

КІЇВСЬКА ШКОЛА НАУКОМЕТРІЙ	
Вільма Аурелія В'ячеславівна.....	56
КОЛЕКЦІЯ РАРИТЕТНИХ ДИСЕРТАЦІЙ У ФОНДІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ: ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ЦИФРОВА ПРЕЗЕНТАЦІЯ	
Киричок Ірина Василівна, Костюкевич Тетяна Василівна.....	62
ЛІКАРНЯ ГЕТЬМАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ – ВІДКРИТТЯ НОВОЇ СТОРІНКИ В МЕДИЧНОМУ КРАЄЗНАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ЧЕРНІГІВЩИНИ ЗОКРЕМА	
Яременко Надія Дмитрівна.....	65
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРЕДМЕТНИХ РУБРИК НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ США В МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ (НА ОСНОВІ СТАЖУВАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМ. КАРНЕГІ)	
Стрішанець Надія Володимирівна.....	71
РОБОТА ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНОГО ВІДДІЛУ З ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНІ КРАЮ ТА ВІДАТНИХ МЕДИКІВ	
Якимович Галина Миколаївна.....	73
ВІКОВІ СКАРБИ МЕДИЧНОЇ НАУКИ	
Боровик Ольга Борисівна.....	77
ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ – ОДИН З ГОЛОВНИХ ВЕКТОРІВ РОБОТИ СУЧASNОЇ БІБЛІОТЕКИ	
Кірішева Олена Миколаївна.....	79
АВТОМАТИЗИРОВАННЫЕ БИБЛИОТЕЧНО- ИНФОРМАЦИОННЫЕ СИСТЕМЫ В БИБЛИОТЕКАХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	
Слободская Дарья Геннадьевна.....	86
ІСТОРИКО-БІОБІБЛІОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БІБЛІОТЕКИ БДМУ ПРО КОРИФЕЙ НАУКИ – ЗАСНОВНИКІВ КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ	
Цимбал Валентина Іванівна.....	89
БІБЛІОТЕКА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО БАЗОВОГО МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ – ОСЕРЕДОК ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ	
Уницька Ліліана Адольфівна.....	92

живания пользователей в 2006 г. внедрена система автоматизированной книговыдачи. Для эффективного использования системы электронного заказа и выдачи документов применяются технологии штрихового кодирования. Это обеспечило идентификацию пользователя и установление связи между ним и выдаваемым документом.

С 2008 г. библиотека начала осуществлять ретроспективную конверсию традиционного генерального алфавитного каталога в электронный каталог ГУ РНМБ. Общее количество библиографических записей в электронном каталоге на начало 2017 г. составляло около 723 тыс. Автоматизация позволила библиотеке, основываясь на собственных информационных ресурсах и координации своей деятельности с другими библиотеками, создавать библиографические и реферативные базы данных.

РНМБ как научно-методический центр оказывает медицинским и больничным библиотекам Республики Беларусь методическую помощь, в том числе дает консультации по вопросам автоматизации библиотечных процессов. Ежегодный анализ статистических отчетов показал, что медицинские библиотеки Республики Беларусь используют в своей работе такие АБИС, как ИРБИС, «MAPK-SQL», «Библиотека» и «Библиограф», а также ведут собственные электронные каталоги. Однако использование разнообразных автоматизированных систем создает дополнительные трудности при обслуживании пользователей.

Несмотря на то, что автоматизация библиотек началась в 1990-е г., уровень по-прежнему остается невысоким. Для решения проблем, связанных с автоматизацией библиотек, требуется продуманная и взвешенная политика в области автоматизации библиотечного дела, активная поддержка со стороны государства и достаточный уровень финансирования.

ІСТОРИКО-БІОБІЛЛОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БІБЛІОТЕКИ БДМУ ПРО КОРИФЕЇВ НАУКИ – ЗАСНОВНИКІВ КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ

Цимбал Валентина Іванівна

Директор наукової бібліотеки Буковинського державного медичного університету

Історія – багатогранне явище, але, насамперед, це — люди: ініціативні, цілеспрямовані, амбітні, творчі, які прогресивно мислять, нестандартно працюють, приймають сміливі рішення і діють не завдяки, а всупереч.

Саме такі неординарні особистості стояли у витоках Буковинського державного медичного університету, торували серйозний історичний шлях його розвитку й, разом з іншими українськими науковцями, були творцями української медицини.

Засновувати – це особлива місія в історичному розумінні і велика відповідальність з позиції історичного значення, тому нашою бібліотекою було вирішено провести грунтовне історико-біобібліографічне дослідження про засновників кафедр університету.

Результатом цього дослідження стало видання Біобібліографічного по-кажчика «Засновники кафедр – корифеї науки Буковинського державного медичного університету».

Висока оцінка дослідженю бібліотеки була дана доктором історичних наук, професором, завідувачем кафедри суспільних наук та українознавства БДМУ Антонієм Мойсеєм, який у рецензії на покажчик відзначив, що зібраний у ньому матеріал викладений з великим розумінням його важливості для вивчення історії розвитку університету, охорони здоров'я Буковини та української медицини загалом. Рецензія опублікована у фаховому українсько-румунському науковому журналі «Актуальні питання суспільних наук та історії медицини» № 2 за 2016 рік.

У рамках дослідження вивчався життєвий і професійний шлях 32-х корифеїв медицини: Борими Трохима Васильовича, Венціківського Михайла Каспаровича, Владковського Ігора Костянтиновича, Гладкова Олександра Олександровича, Гржебіна Зіновія Наумовича, Гудзенка Прокопа Микитовича, Ельберга Володимира Олександровича, Закривидорги Степана Петровича, Калини Георгія Плагоновича, Каська Ювеналія Семеновича, Кіршенблата Якова Давидовича, Клочкової Людмили Семенівни, Ковальова Михайла Марковича, Ловлі Дмитра Сергійовича, Маліса Георгія Юрійовича, Малішевської Вікторії Антонівни, Мангейма Олександра Юхимовича, Маньковського Микити Борисовича, Новикова Миколи Павловича, Пахмурного Бориса Андрійовича, Піська Григорія Тимофійовича, Радзіховського Бориса Леонідовича, Савенка Сергія Миколайовича, Самсон Олени Іларіонівни, Сокол Олександри Семенівни, Татаренко Ніни Павлівни, Теодора Людвіга Борисовича, Туркевича Миколи Гервасійовича, Хенкіна Валентина Львовича, Чернецького Василя Кириловича, Шінкермана Наума Мойсейовича, Щупака Нагана Борисовича, Юхимця Олексія Дем'яновича.

Зверталася увага на родинні зв'язки й соціально-культурне оточення науковців, що дозволило скласти уявлення про умови формування особистісних якостей, світогляду і професійної зацікавленості вчених.

При проведенні дослідження використовувалися різноманітні джерела інформації: бібліотечні каталоги і картотеки, електронні ресурси, література, періодичні видання, архівні документи. Особливе інформативне значення для укладачів мали сімейні архіви, фото, розповіді близьких, знайомих, колег та учнів.

Доповідач особисто відвідувала родини науковців, спілкувалася з членами їх сімей – представниками різних поколінь: дітьми, внуками, правнуками і скрупульозно збирала інформацію, не упускаючи жодну деталь, яка

могла бути корисною для формування цілісного уявлення про особистість вченого та його роботу.

Спогади колег та учнів з інших країн й областей України отримували електронною поштою. Приміром, у покажчику опублікований лист професора Трухіної Галини Михайлівни з теплими відгуками про професора Калину Георгія Платоновича, надісланий бібліотеці у відповідь на запит до ФБУН «Федеральний науковий центр гігієни ім. Ф. Ф. Ерімана».

Нарис про кожного корифея у покажчику наведений за однаковим форматом: портрет; відомості про життєвий і професійний шлях; науковий доробок; список підготовлених кандидатів та докторів наук; фотографії у колі колег, друзів, на роботі, під час зустрічей; перелік публікацій про науковця; статті учнів і колег про вченого; фото з сімейних альбомів.

На сайті бібліотеки створений розділ «Корифеї науки БДМУ», де на сторінці «Щоб пам'ятали...» розміщена інформація про науковців, життєвий та професійний шлях яких вивчався у ході обговорюваного нами дослідження. Таким чином, результати дослідження відображені не лише у біобіографічному покажчику, а й на інтернет-ресурсі бібліотеки, що дозволяє популяризувати їх серед широкого загалу.

Створювати щось фундаментальне у сфері науки в період 30-40-х років та інші нелегкі роки минулого століття, при вкрай складній політичній та економічній ситуації в країні, потрібно було мати неабиякий ентузіазм, інтелектуальний потенціал і управлінський талант.

Незважаючи на труднощі, науковці організовували кафедри, оснащували їх необхідною технікою, обладнанням та засобами (часто за власні кошти), підбирали співробітників, гуртували колективи.

Заожною створеною кафедрою – нова наукова школа, нові напрямки досліджень, нові відкриття, нові методи діагностики та лікування, нові розробки медичної техніки. І найголовніше – нові послідовники та нові кадри: науковці й практикуючі лікарі. Постійний розвиток медицини і рух вперед.

Усі ці досягнення як частини професійних біографій засновників кафедр відображені у покажчику та на сайті бібліотеки.

Веб-сторінка «Щоб пам'ятали...» містить не лише біобіографічні відомості про засновників кафедр, вона доповнюється інформацією про інших вчених, які працювали в університеті і яких уже немає разом з нами. Серед них: Круцяк Володимир Миколайович, Мільков Борис Олегович, Проняєв Володимир Іванович, Савельєв Олег Миколайович.

На сторінці «Многая літа...» розділу «Корифеї науки БДМУ» на сайті бібліотеки ми розповідаємо про шанованих як у нашій країні, так і за кордоном, вчених, яким ми бажаємо довголіття та ще багато років плідної роботи.

У кожного – своє призначення в історії. Історичним завданням нашої бібліотеки як бібліотеки університету залишається збереження пам'яті про

науковців вишу як самовідданих творців української медицини та справжніх корифеїв медичної науки. Тому, історико-біобіографічна робота нашого колективу у цьому напрямку продовжується.

БІБЛІОТЕКА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО БАЗОВОГО МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ - ОСЕРЕДОК ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Уницька Ліліана Адольфівна

Завідувач бібліотеки Івано-Франківського базового медичного коледжу

*Дивлячись на минуле – склоніть голови,
дивлячись на майбутнє – засуکайте рукави.*

Б. Шоу

Івано-Франківський базовий медичний коледж – найстарший за «віком» вищий медичний заклад Прикарпаття та один з найавторитетніших в Україні за якістю підготовки кадрів. Протягом багатьох десятиліть він здійснює випуск кваліфікованих фахівців для потреб закладів охорони здоров'я Івано-Франківщини. Вихованці коледжу працюють і в інших областях нашої держави, а також далеко за її межами, у багатьох країнах світу. За час його існування тут здобули фахову освіту майже 15 тис. осіб, у тому числі 7 тисяч медичних сестер. Нашою гордістю є також десятки докторів та кандидатів медичних наук, екс-міністр, кілька керівників обласних управлінь охорони здоров'я України, які в різний час були його випускниками.

Тут нині здійснюється підготовка фахівців за трьома спеціальностями – «Лікувальна справа», «Сестринська справа», «Акушерська справа». На даний час у коледжі навчається 1150 студентів.

У навчальному закладі створено цілісну систему практичної підготовки майбутніх молодших медичних спеціалістів. У даному питанні, перш за все, увага приділяється якості проведення практичних занять, їх матеріально-технічному забезпеченню. Це максимально наближує навчальний процес до умов, у яких випускникам доведеться працювати.

Колектив коледжу в 2016-2017 навчального року працює над проблемою: «Формування професійної компетентності майбутнього медичного фахівця в нерозривному зв'язку з патріотичним вихованням громадянина України засобами інноваційних технологій, включаючи «Концепцію чотирьох рівнів духовного розвитку людини».

У закладі створено унікальні можливості для розвитку творчих здібностей студентів та їх духовного розвитку. Вдале поєднання творчого по-